

Suvestinė redakcija nuo 2009-07-17 iki 2010-08-12

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [115-4713](#), i. k. 1072250ISAK000V-895

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

**Į S A K Y M A S
DĖL GREITOSIOS MEDICINOS PAGALBOS PASLAUGŲ TEIKIMO REIKALAVIMŲ
PATVIRTINIMO**

2007 m. lapkričio 6 d. Nr. V-895
Vilnius

Vykdydamas Greitosios medicinos pagalbos koncepcijos įgyvendinimo priemonių plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 324 „Dėl Greitosios medicinos pagalbos koncepcijos patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [76-3267](#); 2005, Nr. [146-5338](#)), 8 punktą:

1. T v i r t i n u Greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo reikalavimus (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad įsakymas įsigalioja 2008 m. liepos 1 d.
3. L a i k a u nuo 2008 m. liepos 1 d. netekusiais galios:
 - 3.1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 9 d. įsakymą Nr. V-216 „Dėl Bendrųjų greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [57-2008](#));
 - 3.2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 29 d. įsakymą Nr. V-961 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 9 d. įsakymo Nr. V-216 „Dėl Bendrųjų greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo reikalavimų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2005, Nr. [3-41](#));
 - 3.3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. birželio 13 d. įsakymą Nr. V-480 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 9 d. įsakymo Nr. V-216 „Dėl Bendrųjų greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo reikalavimų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2006, Nr. [69-2539](#));
 - 3.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. kovo 23 d. įsakymą Nr. V-187 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 9 d. įsakymo Nr. V-216 „Dėl Bendrųjų greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo reikalavimų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2007, Nr. [37-1391](#)).
4. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti Sveikatos apsaugos ministerijos sekretoriui pagal administruojamą sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

RIMVYDAS TURČINSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
Ministro 2007 m. lapkričio 6 d. įsakymu
Nr. V-895

GREITOSIOS MEDICINOS PAGALBOS PASLAUGŲ TEIKIMO REIKALAVIMAI**I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Greitosios medicinos pagalbos (toliau – GMP) paslaugas gali teikti asmens sveikatos priežiūros įstaigos (toliau – ASPI), turinčios įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją, suteikiančią teisę teikti šią paslaugą.

2. GMP paslaugų teikimo reikalavimai privalomi visų nuosavybės formų greitosios medicinos pagalbos paslaugas teikiančioms įstaigoms.

3. GMP įstaigos uždavinys – pradėti teikti būtinąją medicinos pagalbą sergantiems arba sužeistiems asmenims įvykio vietoje ir, vadovaujantis sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. V-208 „Dėl būtiniosios medicinos pagalbos ir būtiniosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo tvarkos bei masto patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [55-1915](#)), skubiai juos nugabenti į stacionarinę ASPI arba patarti kreiptis į ambulatorinę ASPI.

II. SĄVOKOS IR APIBRĖŽIMAI

4. **Greitosios medicinos pagalbos įstaiga** – asmens sveikatos priežiūros įstaiga arba jos padalinys, teikiantys būtinąją medicinos pagalbą pacientams nelaimingo atsitikimo atvejais, esant gyvybei grėsmingoms, pavojingoms ir kritinėms būklėms, ūminėms ligoms, įvykio vietoje ir, esant indikacijoms, atsakingi už skubų paciento nugabenimą į stacionarinę ASPI.

5. **Pradinis gyvybės palaikymas** – sveikatos priežiūros specialisto atliekami veiksmai siekiant išsaugoti paciento gyvybę ir sveikatą, kurie apima deguonies skyrimą, neinvazinius kvėpavimo takų atvėrimo metodus, pradinio suaugusio ir vaiko gaivinimo taikymą ir defibriliaciją pusiau ar automatinio defibriliatoriumi, žaizdų tvarstymą, galūnių bei stuburo imobilizavimą, ligonio parengimą transportavimui ir transportavimą stebint gyvybinius rodiklius.

6. **Pažangus gyvybės palaikymas** – sveikatos priežiūros specialisto atliekami veiksmai siekiant išsaugoti paciento gyvybę ir sveikatą, kurie apima deguonies skyrimą, neinvazinius ir invazinius kvėpavimo takų atvėrimo metodus, pradinio ir specializuoto suaugusio ir vaiko gaivinimo algoritmų taikymą ir defibriliaciją rankiniu defibriliatoriumi/monitoriumi, EKG interpretavimą, vaistų, naudojamų teikiant GMP paslaugą, skyrimą, žaizdų tvarstymą, galūnių bei stuburo imobilizavimą, ligonio parengimą transportavimui ir transportavimą stebint gyvybinius rodiklius.

7. **Greitosios medicinos pagalbos brigada** – greitosios medicinos pagalbos įstaigos struktūrinis vienetas.

8. **Pradinio gyvybės palaikymo brigada** – GMP brigada, kurią sudaro medicinos personalas, galintis atlikti pradinio gyvybės palaikymo (angl Basic Life Support) procedūras ir tinkamai transportuoti pacientą, bei tam tikslui parengtas GMP automobilis.

9. **Pažangaus gyvybės palaikymo brigada** – GMP brigada, kurią sudaro medicinos personalas, galintis atlikti pažangaus gyvybės palaikymo (angl Advanced Life Support) procedūras ir jas taikyti tinkamai transportuojant pacientą, bei tam tikslui parengtas GMP automobilis.

III. REIKALAVIMAI

10. GMP įstaigos teikia paslaugas visą parą.

11. GMP įstaigos turi informuoti viešųjų telefono ryšių paslaugų teikėjus apie aptarnaujamą teritoriją. Viešųjų telefono ryšių paslaugų teikėjai turi užtikrinti ryšio pirmumą pagal aptarnaujamą

teritoriją ir galimybę į GMP skambinti nemokamai.

12. GMP įstaigos teikia paslaugas nustatytoje teritorijoje. Teritorija nustatoma sutartyje su teritorine ligonių kasa. Šioje sutartyje papildomai nustatomos GMP paslaugų teikimo kitoje teritorijoje ir apmokėjimo už jas sąlygos.

13. Pagal teikiamos pagalbos mastą GMP įstaigos vadovas gali sudaryti 2 tipų brigadas:

13.1. pradinio gyvybės palaikymo;

13.2. pažangaus gyvybės palaikymo.

14. GMP brigadų skaičius nustatomas atsižvelgiant į normatyvus:

14.1. kaimo vietovėse viena brigada aptarnauja 10 000–18 000 gyventojų;

14.2. miesto vietovėse viena brigada aptarnauja 12 000–21 000 gyventojų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-557](#), 2009-07-09, Žin., 2009, Nr. 84-3535 (2009-07-16), i. k. 1092250ISAK000V-557

15. GMP įstaiga privalo turėti ne mažiau kaip dvi brigadas kaimo vietovėse aptarnauti ne mažiau kaip 20 000 gyventojų, miesto vietovėse – 24 000 gyventojų. Daugiau negu pusė GMP įstaigos brigadų turi būti pažangaus gyvybės palaikymo.

16. Pradinio gyvybės palaikymo ir pažangaus gyvybės palaikymo paslaugas teikia GMP brigados, kurias gali sudaryti:

16.1. gydytojai;

16.2. bendruomenės ir bendrosios praktikos slaugytojai;

16.3. akušeriai;

16.4. skubios medicinos pagalbos slaugos specialistai (kai bus parengti);

16.5. slaugytojų padėjėjai arba pagalbiniai darbuotojai;

16.6. paramedikai ir karo paramedikai;

16.7. vairuotojai (kol bus parengti paramedikai).

17. GMP brigadų sudėtį, atsižvelgiant į specialistų kompetenciją, nustato GMP įstaigos vadovas. GMP brigadą turi sudaryti ne mažiau kaip du 16 punkte išvardyti specialistai:

17.1. pažangaus gyvybės palaikymo brigadoje turi būti bent vienas gydytojas arba skubios medicinos pagalbos slaugos specialistas arba bendruomenės slaugytojas, turintis felčerio diplomą, arba akušeris, įgijęs specialiosios praktikos slaugytojo licenciją verstis atitinkamai bendruomenės slaugytojo arba akušerio praktika ir slaugos praktikos sertifikatą (pažymėjimą) teikti greitosios medicinos pagalbos slaugos paslaugas;

17.2. pradinio gyvybės palaikymo brigadoje turi būti bent vienas bendrosios praktikos slaugytojas arba bendruomenės slaugytojas arba paramedikas arba karo paramedikas arba akušeris arba gydytojas arba skubios medicinos pagalbos slaugos specialistas.

18. Gydytojai privalo turėti galiojančias medicinos praktikos licencijas. Visų kvalifikacijų slaugos specialistai privalo turėti galiojančias bendrosios ar specialiosios praktikos slaugytojo licencijas ir slaugos praktikos sertifikatus (pažymėjimus) teikti greitosios medicinos pagalbos slaugos paslaugas. GMP specialistų kvalifikacija turi atitikti šio dokumento 1 priede nurodytą kompetencijų sąrašą.

GMP brigadų personalas žinias, mokėjimus bei gebėjimus, nurodytus šio dokumento 2 priede, tobulina 60 val. per 5 metus, bet ne mažiau kaip 12 val. per metus specializuotuose kursuose.

19. GMP įstaiga paslaugoms teikti privalo turėti *B tipo GMP automobilius. Atsižvelgiant į personalo kvalifikaciją, B tipo automobiliai gali būti komplektuojami pradinio ar pažangaus gyvybės palaikymo paslaugai teikti. Pažangaus gyvybės palaikymo paslaugai teikti gali būti naudojami *C tipo GMP automobiliai.

20. GMP iškvietimams priimti, informacijai įvertinti ir perduoti GMP brigadai organizuojamas Bendrasis pagalbos centras (toliau – BPC). Kol BPC pradės veikti visoje šalyje, GMP iškvietimus priima, registruoja, GMP brigadai perduoda GMP įstaigų dispečerinė tarnyba. GMP įstaiga šią funkciją pagal sutartį gali deleguoti kitai GMP įstaigai. GMP dispečeriais gali dirbti slaugos specialistai, išvardyti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. gegužės 25 d. įsakyme Nr. 254 „Dėl viduriniojo medicinos personalo ir jam prilygintų specialistų,

dirbančių diagnostikos, gydymo ir profilaktikos darbą, bei jaunesniojo medicinos personalo pervardijimo“ (Žin., 1999, Nr. 47-1498; 2000, Nr. 70-2086), ir paramedikai.

21. GMP iškvietai telefonu, nurodant tikslų laiką, turi būti registruojami kompiuteriu. Pacientams, kurie kreipėsi į GMP įstaigą dėl būtiniosios medicinos pagalbos teikimo, priėmus turi būti teikiami patarimai telefonu iki GMP brigados atvykimo, jei tai būtina dėl paciento būklės.

22. GMP įstaiga, gavusi GMP kvietimą iš kitos teritorijos, jį priima, registruoja ir perduoda GMP paslaugas teikiančiai įstaigai toje teritorijoje, iš kurios gautas kvietimas, arba tos pačios įstaigos GMP brigadai.

23. Svarbiausias rodiklis vertinant GMP veiklą – operatyvumas (laikas nuo iškvietai užregistravimo iki pirmosios medicinos pagalbos teikimo pradžios GMP darbuotojams atvykus pas pacientą). Siekiama, kad laikas nuo iškvietai užregistravimo iki pirmosios medicinos pagalbos teikimo gyvybei grėsmingais atvejais pradžios mieste būtų iki 10–15 min., kaime iki 20–25 min., kitais atvejais – mieste iki 30 min., kaime iki 45 min.

24. GMP įstaiga privalo turėti automobilių rezervą kokybiškai ir veiksmingai pagalbai teikti:

24.1. GMP įstaiga, turinti 2–5 brigadas, privalo turėti ne mažiau kaip vieną rezervinį *B tipo GMP automobilį;

24.2. GMP įstaiga, turinti 6–15 brigadas, privalo turėti ne mažiau kaip du rezervinius *B tipo GMP automobilius;

24.3. GMP įstaiga, turinti 16–25 brigadas, privalo turėti ne mažiau kaip tris rezervinius *B tipo GMP automobilius;

24.4. GMP įstaiga, turinti 26–40 brigadų, privalo turėti ne mažiau kaip keturis rezervinius *B tipo GMP automobilius;

24.5. GMP įstaiga, turinti daugiau kaip 40 brigadų, privalo turėti ne mažiau kaip penkis rezervinius *B tipo GMP automobilius.

25. GMP paslaugos teikiamos naudojant Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymais patvirtintų sąrašų medicinos prietaisus, vaistus, asmeninės apsaugos priemones, gelbėjimo ir apsaugos bei ryšio priemones ir būtinųjų priešnuodžių rinkinius.

26. Esant indikacijoms, pacientai turi būti skubiai gabenami į stacionarinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos Priėmimo-skubiosios pagalbos skyrių. Gyvybei grėsmingomis situacijomis GMP informuoja ASPĮ Priėmimo-skubiosios pagalbos skyrių apie pacientą, transportuojamą į šį skyrių. Atvežti į Priėmimo-skubiosios pagalbos skyrių pacientai perduodami budinčiam gydytojui arba slaugytojui.

27. Suteikusi pagalbą įvykio vietoje arba perdavusi pacientą į ASPĮ Priėmimo-skubiosios pagalbos skyrių, GMP brigada informuoja dispečerį ir toliau vykdo jo nurodymus.

28. GMP įstaiga perduoda pranešimus apie pagalbos poreikį atitinkamoms pagalbos tarnyboms (policijai, priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo ir kt.).

29. GMP įstaigos teikia paslaugas šiais atvejais:

29.1. būtiniosios medicinos pagalbos:

29.1.1. ūmiai susirgus;

29.1.2. įvykus nelaimingam atsitikimui;

29.1.3. perveža pacientus, kuriems pervežimo metu reikia teikti būtinąją medicinos pagalbą;

29.2. nustato gimimo ir mirties faktą.

30. Avarių, katastrofų, nelaimingų atsitikimų, ūmių gyvybei pavojingų susirgimų, ekstremalių įvykių ir ekstremalių situacijų vietose GMP personalas teikia būtiniosios medicinos pagalbos paslaugas pacientams, gelbėjimo tarnybų iš pavojingos aplinkos evakuotiems į vietą, kurioje nėra gyvybei ir sveikatai pavojingų veiksnių.

31. GMP tarnyba gali teikti ir kitas paslaugas pagal savo kompetenciją.

32. GMP įstaigos veiklos apskaita ir atskaitomybė vykdoma pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro patvirtintas formas. Gali būti naudojami ir GMP įstaigos vadovo patvirtinti vidaus dokumentai.

* Pagal Lietuvos standartą LST EN 1789 „Medicinos transporto priemonės ir jų įranga.“

Greitosios pagalbos automobiliai“.

Greitosios medicinos pagalbos paslaugų
Teikimo reikalavimų
1 priedas

I. GMP personalo kompetencijų sąrašas teikiant pagalbą vaikams

1.	Kvėpavimo įvertinimas ir užtikrinimas	GMP vairuotojas, pagalbinis darbuotojas, slaugytojo padėjėjas	Paramedikas, karo paramedikas	Bendrosios praktikos slaugytojas ¹	Bendruomenės slaugytojas, turintis medicinos felčerio diplomą, skubios medicinos pagalbos slaugos specialistas, gydytojas
1	2	3	4	5	6
1.1.	Ventiliuoti kvėpavimo maišu su kauke	X	X	X	X
1.2.	Vertinti apnografijos rodiklius				X
1.3.	Atverti, išvalyti kvėpavimo takus, taikyti Heimlich'o metodą	X	X	X	X
1.4.	Intubuoti kontroliuojant pirštu				X
1.5.	Siurbti iš kvėpavimo takų (trachėjos)				X
1.6.	Įvesti laringinę kaukę ³		X	*	X
1.7.	Naudotis McGill žnyplėmis				X
1.8.	Naudotis nazogastriniu zonu				X
1.9.	Naudotis nazofaringiniu vamzdeliu	X	X	X	X
1.10.	Vaistą skirti garintuvu				X
1.11.	Atlikti adatinę krikotomiją ³				*
1.12.	Atlikti adatinę pleuros ertmės dekompresiją ³				X
1.13.	Atlikti orotrachėjinę intubaciją				X
1.14.	Siurbti iš viršutinių kvėpavimo takų (nosiaryklės)	X	X	X	X
1.15.	Įvesti orofaringinį vamzdelį	X	X	X	X
1.16.	Skirti deguonį	*	X	X	X
1.17.	Vertinti pulsoksimetrijos rodiklius		X	X	X
1.18.	Prižiūrėti tracheostomą		*	*	X
1.19.	Naudotis dirbtinės plaučių ventiliacijos aparatu				X
1.20.	Naudotis dirbtinės plaučių ventiliacijos aparatu su CPAP				*
2.	Vaistų skyrimo būdai				
2.1.	Su autoinjektoriumi		*	*	X
2.2.	Endotrachėjinis				X

2.3.	Inhaliacinis	O ₂ *	O ₂ *	O ₂ *	X
2.4.	Į raumenis		X ²	X	X
2.5.	Į nosį			X	X
2.6.	Į kaulą ³				X
2.7.	Į veną		X ²	X	X
2.8.	Lėtos infuzijos švirkštu				X
2.9.	Per burną		Aktyvuota anglis	Aktyvuota anglis	X
2.10.	Priklijuojama forma			X	X
2.11.	Rektalinis			X	X
2.12.	Poodinis		X ²	X	X
2.13.	Į bambos veną				X
3.	Kraujagyslių ir audinių punkcija				
3.1.	Kraujui paimti			X	X
3.2.	Glikemijai nustatyti		X ²	X	X
3.3.	Centrinės venos punkcija				*
3.4.	Kaulų čiulpų punkcija ³				X
3.5.	Periferinės venos punkcija		X ²	X	X
3.6.	Bambos venos punkcija				X
4.	Kraujotakos įvertinimas ir užtikrinimas				
4.1.	12 derivacijų EKG darymas		*	X	X
4.2.	3 derivacijų EKG darymas		X	X	X
4.3.	Pradinis gaivinimas	X	X	X	X
4.4.	Defibriliacija – AID	X	X	X	X
4.5.	Defibriliacija – rankinė				X
4.6.	12 derivacijų EKG vertinimas				X
4.7.	3 derivacijų EKG vertinimas				X
4.8.	Sinchronizuota kardioversija				X
4.9.	Transkutaninė stimuliacija				X

II. GMP personalo kompetencijų sąrašas teikiant pagalbą suaugusiesiems

1.	Kvėpavimo įvertinimas ir užtikrinimas	GMP vairuotojas, pagalbinis darbuotojas, slaugytojo padėjėjas	Paramedikas, karo paramedikas	Bendrosios praktikos slaugytojas	Bendruomenės slaugytojas, turintis felčerio ar akušerio diplomą, skubios pagalbos specialistas, gydytojas
1.1.	Ventiliuoti kvėpavimo maišu su kauke	X	X	X	X
1.2.	Vertinti apnografijos rodiklius ³			X	X
1.3.	Įvesti krūtinės dreną ³				*
1.4.	Atverti, išvalyti kvėpavimo takus, taikyti Heimlichio metodą	X	X	X	X

1.5.	Įvesti kombinuotą vamzdelį		*	*	X
1.6.	Plaučių ventiliacija su pastovaus slėgio iškvėpimo gale užtikrinimu (CPAP)				*
1.7.	Intubuoti pirštu				X
1.8.	Siurbti iš kvėpavimo takų			X	X
1.9.	Įvesti laringinę kaukę		X	*	*
1.10.	Naudotis McGill žnyplėmis				X
1.11.	Naudotis nazogastriniu zonu				X
1.12.	Naudotis nazofaringiniu vamzdeliu	X	X	X	X
1.13.	Atlikti nazotrachėjinę intubaciją				X
1.14.	Vaistą skirti garintuvu			*	X
1.15.	Atlikti adatinę krikotomiją ³				X
1.16.	Atlikti adatinę pleuros ertmės dekompresiją ³				X
1.17.	Atlikti orotrachėjinę intubaciją				X
1.18.	Siurbti iš viršutinių kvėpavimo takų	X	X	X	X
1.19.	Įvesti orofaringinį vamzdelį	X	X	X	X
1.20.	Skirti deguonį	*	X	X	X
1.21.	Vertinti pulsoksimetrijos rodiklius		X	X	X
1.22.	Atlikti chirurginę krikotyrotomiją ³				*
1.23.	Prižiūrėti tracheostomą		*	*	X
1.24.	Naudotis dirbtinės plaučių ventiliacijos aparatu				X
2.	Vaistų skyrimo būdai				
2.1.	Su autoinjektoriumi		*	*	X
2.2.	Endotrachėjinis				X
2.3.	Inhaliacinis	02*	02*	*	X
2.4.	Į raumenis		X ²	X	X
2.5.	Į kaulą ³				X
2.6.	Į veną		X ²	X	X
2.7.	Lėtos infuzijos švirkštu				X
2.8.	Per burną		X	X	X
2.9.	Į nosį			X	X
2.10.	Priklijuojama forma			X	X
2.11.	Rektalinis			X	X
2.12.	Poodinis		X ²	X	X
2.13.	Poliežuvinis		Asistuoti*	Asistuoti*	X
3.	Kraujagyslių ir audinių punkcija				
3.1.	Kraujui paimti			X	X
3.2.	Glikemijai nustatyti		X ²	X	X

3.3.	Centrinės venos punkcija				*
3.4.	Centrinės venos priežiūra				*
3.5.	Periferinės venos punkcija		X ²	X	X
3.6.	Kaulų čiulpų punkcija – suaugusiesiems ³				X
4.	Kraujotakos įvertinimas ir užtikrinimas				
4.1.	12 derivacijų EKG darymas		*	X	X
4.2.	3 derivacijų EKG darymas		*	X	X
4.3.	Pradinis gaivinimas	X	X	X	X
4.4.	Defibriliacija automatinio išorinio defibriliatoriumi	X	X	X	X
4.5.	Defibriliacija rankiniu defibriliatoriumi			X	X
4.6.	12 derivacijų EKG vertinimas				X
4.7.	3 derivacijų EKG vertinimas			Skilvelių virpėjimas/ tachikardija Asistolija Elektromechaninė disociacija*	X
4.8.	Sinchronizuota kardioversija				X
4.9.	Transkutaninė stimuliacija				X

III. GMP personalo kompetencijų sąrašas teikiant pagalbą vaikams ir suaugusiesiems

1.	Kiti įgūdžiai	GMP vairuotojas, pagalbinis darbuotojas, slaugytojo padėjėjas	Paramedikas, karo paramedikas	Bendrosios praktikos slaugytojas	Bendruomenės slaugytojas, turintis felčerio ar akušerio diplomą, skubios medicinos pagalbos slaugos specialistas, gydytojas
1.1.	Neurologinis įvertinimas		X	X	X
1.2.	Suteikti pagalbą nudegus	X	X	X	X
1.3.	Atlikti kaklinės stuburo dalies imobilizaciją	*	X	X	X
1.4.	Teikti pagalbą gimdymo metu	X	X	X	X
1.5.	Priimti gimdymą		X	X	X
1.6.	Šalčio paketų naudojimas	X	X	X	X
1.7.	Paciento ištraukimas		X	X	X
1.8.	Atlikti akies plovimą		X	X	X
1.9.	Šildymo paketų naudojimas	X	X	X	X

1.10.	Imobilizuoti dubenį		X	X	X
1.11.	Atlikti medikamentinę paciento fiksaciją (neramaus paciento raminimą medikamentais)				X
1.12.	Atlikti fizinę paciento fiksaciją (pvz., diržais)		X	X	X
1.13.	Imobilizuoti gulintį pacientą ant ilgos lentos	*	X	X	X
1.14.	Imobilizuoti sėdintį pacientą (KED)	*	X	X	X
1.15.	Imobilizuoti stuburą stovinčiam pacientui	*	X	X	X
1.16.	Imobilizuoti galūnes	*	X	X	X
1.17.	Naudotis insulto vertinimo skalėmis ³		X	X	X
1.18.	Matuoti temperatūrą	X	X	X	X
1.19.	Vertinti gyvybinius požymius	*	X	X	X
1.20.	Tvarstyti žaizdas	X	X	X	X
1.21.	Tvarstyti žaizdas spaudžiančiuoju tvarsčiu	X	X	X	X
1.22.	Atlikti pacientų medicininių rūšiavimą		X	X	X

Pastabos:

¹ Slaugos specialistai, įgiję bendrosios ar specialiosios praktikos slaugos licencijas ir slaugos praktikos sertifikatus (pažymėjimus) teikti greitosios medicinos pagalbos slaugos paslaugas.

² Ekstremaliomis situacijomis pagal Lietuvos medicinos normą „Paramedikas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“.

³ Nuo 2010 metų.

X Leidžiama atlikti tik pagal GMP įstaigos vadovo patvirtintas procedūras.

* Leidžiama atlikti tik pagal GMP įstaigos vadovo patvirtintas procedūras ir sėkmingai baigus specializuotus kursus.

Greitosios medicinos pagalbos paslaugų
Teikimo reikalavimų
2 priedas

GMP personalo minimalūs kvalifikaciniai reikalavimai pradinio gyvybės palaikymo ir pažangaus gyvybės palaikymo paslaugai teikti

Eil. Nr.	Kvalifikaciniai reikalavimai	Pradinio gyvybės palaikymo	Pažangaus gyvybės palaikymo
1.	Įvykio vietos įvertinimas		
1.1.	Įvykio vietos saugumo (fizinio bei aplinkos faktorių) įvertinimas	Privaloma	Privaloma
1.2.	Gebėjimas įvertinti papildomos pagalbos poreikį	Privaloma	Privaloma
1.3.	Sužeidimo pobūdžio įvertinimas	Privaloma	Privaloma
2.	Teikiančiojo pagalbą saugumo įvertinimas		
2.1.	Bendrųjų apsaugos priemonių naudojimas	Privaloma	Privaloma
2.2.	Krauju plintančios infekcijos apsaugojimo priemonių naudojimas (AIDS, Hepatitas B, C)	Privaloma	Privaloma
2.3.	Respiracinių apsaugos priemonių naudojimas	Privaloma	Privaloma
3.	PACIENTO ĮVERTINIMAS		
3.1.	Pradinis įvertinimas		
3.1.1.	Kvėpavimo takų praeinamumo įvertinimas	Privaloma	Privaloma
3.1.2.	Kvėpavimo įvertinimas	Privaloma	Privaloma
3.1.3.	Išorinio kraujavimo įvertinimas	Privaloma	Privaloma
3.1.4.	Sąmonės lygio įvertinimas	Privaloma	Privaloma
3.1.5.	Gebėjimas įvertinti nesuderinamus su gyvybe sužeidimus	Privaloma	Privaloma
3.1.6.	Gydymo prioriteto nustatymas	Privaloma	Privaloma
3.1.7.	Rūšiavimo esant keliems pacientams atlikimas	Privaloma	Privaloma
3.1.8.	Gebėjimas atpažinti kritinės būsenos pacientus ir transportavimo organizavimas	Privaloma	Privaloma
4.	Detali apžiūra		
4.1.	Galvos sužeidimų apžiūra	Privaloma	Privaloma
4.2.	Nugaros sužeidimų apžiūra	Privaloma	Privaloma
4.3.	Krūtinės sužeidimų apžiūra	Privaloma	Privaloma
4.4.	Pilvo sužeidimų apžiūra	Privaloma	Privaloma
4.5.	Galūnės sužeidimų apžiūra	Privaloma	Privaloma
4.6.	Neurologinės funkcijos įvertinimas	Privaloma	Privaloma
4.7.	Gebėjimas įvertinti gyvybei pavojingus ir galūnei pavojingus sužeidimus	Privaloma	Privaloma
4.8.	Hipotermijos įvertinimas	Privaloma	Privaloma
4.9.	Šoko požymių įvertinimas	Privaloma	Privaloma
4.10.	Gyvybei grėsmingų sužeidimų įvertinimas	Privaloma	Privaloma
4.11.	Nudegimo gylio ir ploto įvertinimas	Privaloma	Privaloma
4.12.	Gebėjimas atlikti šoko diferencinę diagnostiką	Privaloma	Privaloma
5.	Veiksmai įvykio metu		
5.1.	Gebėti vadovauti gaivinimui	Privaloma	Privaloma
5.2.	Vadovauti gaivinimui siekiant išsaugoti neurovaskulinę funkciją	Privaloma	Privaloma
5.3.	Žinoti, kaip išvengti pakartotinio susidūrimo ir sužeidimo	Privaloma	Privaloma
5.4.	Mokėti vadovauti paciento transportavimui	Privaloma	Privaloma
5.5.	Mokėti dokumentuoti įvykį	Privaloma	Privaloma
6.	INTERVENCIJOS		
6.1.	Atviri kvėpavimo takai ir kvėpavimas		
6.1.1.	Gebėti šalinti svetimkūnius iš kvėpavimo takų atliekant Heimlich'o manevrą	Privaloma	Privaloma
6.1.2.	Gebėti atverti kvėpavimo takus atlošiant galvą, pakeliant smakrą	Privaloma	Privaloma
6.1.3.	Gebėti atverti kvėpavimo takus suteikiant pacientui stabilią šoninę padėtį	Privaloma	Privaloma

6.1.4.	Gebėti naudotis siurbimo priemonėmis	Privaloma	Privaloma
6.1.5.	Gebėti įvesti oro ir nazofaringinius vamzdelius	Privaloma	Privaloma
6.1.6.	Gebėti ventiliuoti burna į veido kaukę	Privaloma	Privaloma
6.1.7.	Gebėti ventiliuoti naudojant maišą ir kaukę	Privaloma	Privaloma
6.1.8.	Gebėti skirti deguonį	Privaloma	Privaloma
6.1.9.	Gebėti naudotis papildomomis kvėpavimo takų atvėrimo priemonėmis (pvz., kombinuotu vamzdeliu, laringine kauke ir kt.)	Neprivaloma	Privaloma
6.1.10.	Gebėti uždėti trikampį tvarstį	Neprivaloma	Privaloma
6.1.11.	Gebėti atlikti endotrachėjinę intubaciją	Neprivaloma	Privaloma
6.1.12.	Gebėti naudoti stemplinį detektorį	Neprivaloma	Privaloma
6.1.13.	Gebėti atlikti adatinę krikotiroidotomiją ¹	Neprivaloma	Privaloma
6.1.14.	Gebėti atlikti skrandžio dekompresiją	Neprivaloma	Privaloma
6.1.15.	Gebėti atlikti pleuros dekompresiją ¹	Neprivaloma	Privaloma
7.	Kraujotaka, hipotermija ir šokas		
7.1.	Gebėti stabdyti išorinį kraujavimą užspaudžiant kraujuojančią vietą	Privaloma	Privaloma
7.2.	Gebėti pakelti nukentėjusiojo galūnes esant šokui	Privaloma	Privaloma
7.3.	Gebėti teisingai imobilizuoti pacientą	Privaloma	Privaloma
7.4.	Gebėti kraujavimo stabdymo ir skausmo malšinimo tikslais įverti galūnes	Privaloma	Privaloma
7.5.	Gebėti apsaugoti nuo šilumos netekimo	Privaloma	Privaloma
7.6.	Gebėti panaudoti šilumą konservuojančias priemones	Privaloma	Privaloma
7.7.	Gebėti matuoti ir registruoti AKS, SSD	Privaloma	Privaloma
7.8.	Gebėti sekti paciento temperatūrą	Privaloma	Privaloma
7.9.	Gebėti uždėti spaudžiamąjį tvarstį	Privaloma	Privaloma
7.10.	Gebėti įvertinti paciento intraveninių skysčių poreikį	Neprivaloma	Privaloma
7.11.	Gebėti imobilizuoti dubenį lūžus dubens kaulams	Neprivaloma	Privaloma
7.12.	Gebėti įvesti periferinį intraveninį kateterį	Neprivaloma	Privaloma
7.13.	Gebėti skirti intraveninius skysčius	Neprivaloma	Privaloma
7.14.	Mažesniems nei 5 metų vaikams gebėti pritaikyti intraosalinį skysčių skyrimą	Neprivaloma	Privaloma
7.15.	Gebėti atlikti kraujo pakaitalų perpylimą	Neprivaloma	Privaloma
7.16.	Gebėti atlikti pradinį gaivinimą	Privaloma	Privaloma
7.17.	Gebėti priklijuoti EKG monitoriaus elektrodus ar defibriliatoriaus menteles „greitam“ ritmo įvertinimui	Privaloma	Privaloma
7.18.	Gebėti įvertinti paciento širdies ritmą	Neprivaloma	Privaloma
7.19.	Suteikti būtinąją medicinos pagalbą sutrikus širdies ritmui	Neprivaloma	Privaloma
7.20.	Gebėti atlikti defibriliaciją automatinio defibriliatoriumi	Privaloma	Privaloma
7.21.	Gebėti atlikti transkutaninę širdies stimuliaciją	Neprivaloma	Privaloma
7.22.	Gebėti atlikti defibriliaciją rankiniu defibriliatoriumi	Neprivaloma	Privaloma
8.	Žaizdos		
8.1.	Gebėti sutvarstyti žaizdas	Privaloma	Privaloma
8.2.	Gebėti atlikti pirminį žaizdos sutvarkymą	Neprivaloma	Privaloma
9.	Nudegimai		
9.1.	Gebėti atvėsinti nudegusią vietą su vandeniu	Privaloma	Privaloma
9.2.	Gebėti švariai sutvarstyti nudegusią žaizdą	Privaloma	Privaloma
9.3.	Gebėti įvertinti ir apsaugoti nuo hipotermijos	Privaloma	Privaloma
9.4.	Gebėti steriliai uždengti žaizdą	Privaloma	Privaloma
10.	Galūnių sužalojimai ir lūžiai		
10.1.	Gebėti imobilizuoti lūžusias galūnes	Privaloma	Privaloma
10.2.	Gebėti naudoti pagalbines imobilizavimo priemones	Privaloma	Privaloma
10.3.	Gebėti naudoti stuburo lentą	Privaloma	Privaloma
10.4.	Gebėti atlikti uždaro lūžio repoziciją	Neprivaloma	Privaloma
11.	Galvos ir stuburo sužalojimai		
11.1.	Ištraukiant ir gabenant gebėti naudoti stuburo apsauginius metodus	Privaloma	Privaloma
11.2.	Gebėti naudoti izoliuotas imobilizavimo priemones	Privaloma	Privaloma
11.3.	Gebėti imobilizuoti pacientą, kad būtų galima išvengti komplikacijų	Privaloma	Privaloma
11.4.	Gebėti palaikyti normalų kraujospūdį ir pakankamą ventiliaciją	Neprivaloma	Privaloma

11.5.	Mokėti sekti neurologinę funkciją	Neprivaloma	Privaloma
12.	Malšinti skausmą		
12.1.	Mokėti malšinti skausmą be vaistų – naudojant šaltį, pakėlimą ir mobilizaciją	Privaloma	Privaloma
12.2.	Mokėti malšinti skausmą be narkotinių analgetikų	Privaloma	Privaloma
12.3.	Malšinti skausmą naudojant narkotinius analgetikus	Neprivaloma	Privaloma
13.	Vaistai		
13.1.	Mokėti skirti vietinius dezinfektantus ir antiseptines priemones	Privaloma	Privaloma
13.2.	Mokėti skirti kitus medikamentus	Neprivaloma	Privaloma

Privaloma – tai minimalus privalomi kompetencijos reikalavimai, būtini kvalifikuotai ikistacionarinei pagalbai teikti.

Šiems reikalavimams įgyvendinti reikalingos minimalios investicijos, dažniausiai juos galima įgyvendinti atitinkamai planuojant, organizuojant darbą ir apmokant personalą.

Neprivaloma – tai kompetencijos, kurios nebūtinės pradinio gyvybės palaikymo paslaugai teikti.

¹ Nuo 2010 metų.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-557](#), 2009-07-09, Žin., 2009, Nr. 84-3535 (2009-07-16), i. k. 1092250ISAK000V-557

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. lapkričio 6 d. įsakymo Nr. V-895 "Dėl Greitosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo reikalavimų patvirtinimo" pakeitimo